

**Kwaliteitszorg Onderhoud
Melkinstallaties**

Onderdeel van Qlip B.V.

Locatie
Zweedsestraat 1a
7202 CK Zutphen

Postadres
Postbus 119
7200 AC Zutphen

088 754 70 14
kom@qlip.nl
kom.qlip.nl

Aan:

Melkmachine dealers
Melkmachine leveranciers

Kenmerk: 25/1230.1a/PH

Uw nr: -

Datum: december 2025

Geachte heer, mevrouw,

Bijgevoegd treft u de actuele informatie voor de invulling en werkwijze voor 2026.

De normen voor 2025 zijn ongewijzigd gebleven. Alle installaties dienen getoetst te worden aan de ISO normen van 2007. Installaties die niet voldoen aan de ISO normen van 2007 krijgen derhalve ook geen "Definitief"-status op de "Onderhoud (getoetst)" of vergelijkbare toetsbeurten (kunnen niet als zodanig opgeslagen worden). In de bijgevoegde notitie is de toetsing nog eens toegelicht.

Ondanks dat er normtechnisch geen wijzigingen zijn, wil ik toch uw aandacht vragen voor enkele situaties welke we in de praktijk regelmatig tegenkomen. Deze zijn opgenomen aan het einde van de bijgevoegde notitie. Dit is deels herhaling, maar mijn ervaring is, er jaarlijks even doorheen lezen, helpt om deze kennis paraat te houden

Afgelopen jaar is volledig afscheid genomen van de oude "stichtingkom.eu" omgeving. De huidige KOM Online registratie is voor sommige nog steeds wennen. Het direct online invoeren/vastleggen werkt m.b.v. de huidige digitale middelen vrij goed, echter niet altijd is die verbinding goed. Uiteraard is een (beperkte) papieren registratie ook een handige werkwijze waarna deze aansluitend digitaal vastgelegd kan worden. In 2026 zullen ook meer rapportages en overzichten worden toegevoegd (ter vervanging van de NL website). Via veehouder machtigingen zijn voor de meeste veehouders de rapportages van de melkinstallaties en koelinstallaties ook te vinden op de hun bekende "zuivel webportalen". Deze werkwijze zal voor elke veehouder in 2026 ook beschikbaar komen.

Tevens wil ik, namens onze medewerkers, graag van de gelegenheid gebruik maken u een fijne jaarwisseling en een voorspoedig 2026 te wensen.

Namens Qlip B.V. - Team KOM,
Met vriendelijke groet,

Peter Huijsmans
Manager KOM

BTW-nr
NL 8181.90.103.B01
IBAN nr.
NL 31 RABO 038 672 6566
BIC-code / swiftadres
RABO NL 2U

Kwaliteitszorg Onderhoud
Melkinstallaties

Onderdeel van Qlip B.V.

Locatie
Zweedsestraat 1a
7202 CK Zutphen

Postadres
Postbus 119
7200 AC Zutphen

088 754 70 14
kom@qlip.nl
kom.qlip.nl

Aan:

Melkmachine leveranciers, dealers en monteurs

Kenmerk: 25/1230.1b/PH

Uw nr: -

Datum: december 2025

Onderwerp: Toelichting toetsingscriteria en werkwijze in 2026

Geachte heer, mevrouw,

De norm toetsing voor 2025 is ongewijzigd. Alle melkinstallaties worden getoetst aan de ISO normen van 2007. Voor de toetsing zijn deze normen ingebouwd. Op onze website zijn deze criteria ook te vinden als download.

Wilt U elke monteur een kopie geven van dit schrijven!

De onderdelen waarop getoetst wordt zijn (**vet** - gedrukt op rapport):

- **2.2 Vacuümdaling,**
- **3.0 Reservecapaciteit meetpunt A1,**
- **3.1 Reservecapaciteit meetpunt A2,**
- **3.9 leklucht van de melkleiding,**
- **4.0 Pulsatiesysteem (pulsaties per minuut, B en D fasen en onderlinge verschillen),**
- **5.0 Inspoelbeveiliging, klepsturing en bewaking (bij automatische reiniging) en**
- **6.0 Hygiëne status (alle melk-contactdelen)**

De eerste rubrieken kunnen eenvoudig getoetst worden aan een norm. Voor het onderdeel **Inspoelbeveiliging, klepsturing en bewaking** volgt hieronder een korte toelichting.

- A) Algemeen wordt de inspoelbeveiliging gecontroleerd op **werking/functioneren (geen opstart reiniging mogelijk als persleiding of klep niet in juiste positie zit of staat)**. Bij handmatige ondersteuning, zoals plaatsen persleiding in spoelbak of handmatige klepbediening wordt de beveiliging (veelal een sprietschakelaar) getest op juiste werking. Bij automatische klepsturing wordt de **klepsturing en klepstanddetectie getest op juiste werking**. Tevens wordt de klep nagezien op **lekkage en vervuiling**. Een inspoelbeveiliging is niet vereist bij volledige handmatige reiniging.
- B) Indien voor melkinname de RMO chauffeur handelingen of controle (bij vaste persleidingen) dient te doen, dan dient er een instructiekaart aanwezig te zijn (controle). Voor de RMO chauffeur dient het **afsluiten van persleiding (klep) zichtbaar** te zijn (ook op de instructiekaart). Dit kan opgenomen worden als toelichting en/of tekening/ foto van bijv. elektronische klepstanddetectie (led/lamp) of fysiek (klepstand (handel)). De aanwezige klep dient **gecontroleerd te worden op functioneren, lekkage en vervuiling**. Veelal is dit hetzelfde kleppenblok als bij A).

Voor de volledigheid: bij een niet-vaste persleiding, bijv. een slang of zwenkbuis is zichtbare controle door de RMO eenvoudig (kortom: er is geen instructiekaart nodig).

- C) De voor separatiemelk gebruikte klep(pen) dienen gecontroleerd te worden op **werking/functioneren**. De aanwezige klep(pen) worden gecontroleerd op **lekkage en vervuiling**.

Binnen rubriek 5 is het reinigingsproces erg belangrijk. Aangezien de onderhoudsbeurt een momentopname is, is toetsing hierop niet altijd te realiseren en dient een zo goed mogelijke beoordeling gegeven te worden. Bij afwijkingen is een opmerking met advies verplicht.

Ten aanzien van rubriek 6 wil ik wederom aandacht vragen voor de toepassing van juiste drainage - en separatievoorzieningen (vrij hangend en/of voorzien van terugslagklep) en gebruik van “schone” perslucht in het melkvoerende gedeelte. Uiteraard dienen alle melk contactdelen (blijvend) schoon te zijn.

Voor de afhandeling van de meet- en adviesrapporten gelden de volgende richtlijnen:

- Minimaal elke 12 maanden wordt een getoetst meet- en adviesrapport opgemaakt. Dit geldt voor elke melkstal, melkbox, weide melkinstallatie en/of grupstal (uitloop van maximaal 1 maand blijft). Let op: dit is een verplichting voor elke veehouder in relatie tot zijn zuivelborging.
- Indien de installatie voldoet aan de criteria kan deze als “getoetst” en “definitief” opgeslagen worden. Indien de installatie niet voldoet wordt er “afkeur” geselecteerd. Ook dient dan een toelichting op het rapport te staan waarom de installatie niet voldoet.
- Indien een installatie niet voldoet en reparatie wordt niet direct uitgevoerd (i.v.m. latere onderdelen levering), handel dan het rapport af als “afkeur” (met toelichting). Daarna kan met een aanvullende meting (en opmerking) met een (tweede)datum een rapport afgehandeld worden. Indien de planning op de oude datum moet blijven geef dat dan aan. De veehouder heeft dan ook een rapport wat de situatie duidelijk toelicht.
- Een zogenaamde tussenbeurt is een minimale vastlegging van de vacuümregeling en pulsatiesysteem. Afwijkingen worden wel gesignaleerd, maar bij het opslaan is er geen toetsing. Binnen de KOM certificering is aangegeven dat, indien er onderhoud en/of reparaties gedaan worden aan de vacuümregeling of het pulsatiesysteem, deze vastgelegd worden (de monteur laat de installatie “goed werkend” achter).

Ter info: Er worden per locatie/veehouder eenmaal basis KOM kosten per jaar doorbelast. Indien het een tussenbeurt, tweede toetsing of “afkeur” betreft, worden er geen KOM kosten doorbelast.

Indien u nog vragen heeft, kunt u uiteraard contact met mij opnemen.

Namens Qlip B.V. - Team KOM,
Met vriendelijke groet,

Peter Huijsmans

Focuspunten voor 2026

Automatische melksystemen.

Het aantal bedrijven met automatische melksystemen blijft toenemen. Ook steeds vaker worden meerdere robotboxen op een centraal vacuümsysteem aangesloten. Dit gebeurt in zowel situaties met “vrij koeverkeer”, als in situaties waar koeien als groepen, vergelijkbaar met traditioneel melken, gemolken worden. Dit laatste wordt veelal “Robot batch melken” genoemd. Deze systemen vragen wat meer aandacht ten aanzien van de normering, vacuümregeling en juist doormeten om een goed en diervriendelijk melkproces én de reiniging te borgen. Ook het realiseren van uniforme meetpunten en toetsen aan de norm moeten hierin mee gaan. De huidige geldende ISO-normen zijn momenteel in revisie. Het is van groot belang deze ontwikkelingen hier goed in mee te nemen (branche/leveranciers/ondergetekende).

Ten aanzien van de “Robot batch melksystemen” gelden dezelfde zuivelborgingspunten als al bekend zijn voor automatische melksystemen. Onderstaand enkele aandachtspunten (dit is niet de volledige lijst):

- Het melken vindt niet plaats op roosters direct boven een open mestput of mestkelder;
- De bedieningsruimte voor het AMS is schoon en is via een schone toegangsroute bereikbaar (maximale ‘koepad overbrugging’ is één grote stap). Deze ruimte, maar ook ruimtes voor service dienen ook voorzien zijn van een dichte vloer (geen directe opening naar mestput of mestkelder);
- Het plafond van het AMS is dicht en vlak afgewerkt (het dak van de stal mag als dak van het AMS beschouwd worden);
- Het AMS is buiten melktijd niet toegankelijk voor vee. De wanden, deuren of hekken dienen tot minimaal schofthoogte een afscheiding te bieden met ruimtes waar vee loopt;
- Alle apparatuur die in contact kan komen met melk wordt direct na gebruik gereinigd, nagespoeld en gedraineerd. Voor AMS systemen welke continue in gebruik zijn, geldt dat deze minimaal drie keer per 24 uur een volledige reiniging van het systeem ondergaan (maximaal interval negen uur).

Automatische afname

De trend van de afgelopen jaren is dat de afnamegrens iets hoger is geworden. Het is van belang goed zicht te hebben op afnamegrenzen, vertragingstijd en onderlinge verschillen. Betrek hier de veehouder bij zodat een goed en vlot melkproces met een gezond uier en goede spenen gerealiseerd worden. Het kan helpen de afstellingen vast te leggen.

Tepelvoeringen

Er zijn grote verschillen in vervangingsintervallen tussen de systemen. Bij een grote melkstal met weinig koeien kan dit interval soms richting een jaar gaan. Bij intensief gebruik, bijvoorbeeld in een AMS kan dit wel oplopen tot elke 14 dagen. Hiernaast speelt het materiaal (én de kwaliteit daarvan) een grote rol. Silicone heeft een langere levensduur dan rubber. Als laatste speelt ook het reinigingsproces, hoe vaak en met welke middelen, een rol. Probeer hier pro-actief een rol in te pakken. Op basis van het aantal koeien, materiaal van de tepelvoeringen en aantal melkplekken kun je hier gericht in adviseren.

Aandachtspunten vanuit de praktijk (herhaling)

Afgelopen jaren is het aantal automatische melksystemen flink toegenomen en de verwachting is dat dit de komende jaren zal doorzetten. Daarnaast worden conventionele systemen, soms uitgebreid, maar in het algemeen vaak groter en veelal voorzien van ruime melkleidingen. Meer geautomatiseerd melken en “groter” vragen doorgaans meer aandacht hoe zaken, zoals separatie melk en klepsturingen geregeld zijn en hoe reiniging adequaat plaatsvindt.

- Ondervulling en dan met name de driewegklep dient altijd te worden meegenomen in service en onderhoud. Daar de aansturing vanuit de melkinstallatie komt is het meenemen van deze klep door de melkmachinemonteur het meest logisch. Zeker bij verschillende merken (tank en melkinstallatie) is het van belang hier met de veehouder goede afspraken over te maken (onderdelen via koelingsdealer laten klaarleggen).
- Ruimere leidingen vragen niet alleen meer pompcapaciteit, maar ook aandacht voor krachtige turbulentie (voldoende water, beluchting en luchtinjectie). Zorg hierbij dat er voldoende warm en heet water voorradig is. In een aantal gevallen zal dit een aanpassing van de boilercapaciteit betekenen.
- (Stroom)storingen mogen er niet toe leiden dat er melk, separatiemelk of water (verontreinigd of voorzien van reinigingsmiddelen) in de melktank komt. Een herstart zal **altijd** moeten leiden tot een reiniging of kleine spoeling, deze mag alleen handmatig overrulen worden (beoordeeld door verantwoordelijke persoon).
- Melkfiltering kan het beste dichtbij of achter het melksysteem op een goed schoon te maken plek geplaatst worden. Melkresten zijn een bron van bacterie groei (verhoging kiemgetal) en laten snel een gevaarlijk (glad) vloeroppervlak achter. Ook de “vervanging” door de veehouder dient bij voorkeur flexibel (in tijd) en eenvoudig te kunnen gebeuren.
- Voorkoeling is een veel toegepaste energiebesparing. Een juiste plaatsing en werking van de voorkoeler is belangrijk. Plaatsing vóór de melkfiltering is niet gewenst (koude melk zal sneller het filter verdichten). Bij reiniging dient de temperatuur juist niet afgekoeld te worden (geen tegenstroom van water of aanwezig (ijs)water).
- Lange persleidingen stellen hoge eisen aan temperatuur en voldoende (krachtig) water en reinigingsmiddel. Belemmeringen als melkfilter of voorkoeling zijn hier van grote invloed op (eventueel automatisch geschakelde by-pass plaatsen).
- Niet of onvoldoende werkende voorkoeling kan gevolgen hebben voor de snelheid van de koeling van de melk en de beschikbare “koelcapaciteit”.
- Bij automatische reinigingssystemen is waterhoeveelheid en reinigingsmiddelen vaak ook “automatisch geregeld”. Onvoldoende waterdruk of lege jerrycans kunnen dan grote consequenties hebben. Signalering hierop is soms aanwezig, maar vaak niet!
- Snelle reinigingen, veelal toegepast op automatische melksystemen, stellen hoge eisen aan procesbesturing, watertemperaturen en reinigingsmiddelen. Denk hierbij aan ontsmetting door temperatuur of voldoende contacttijd met een reinigingsmiddel.
- Een correcte eindtemperatuur van de reiniging is erg belangrijk. Deze toetsing dient plaats te vinden op de plek waar het reinigingswater het “riool” in gaat. Automatische toetsing, signalering en loggen is vaak aanwezig, maar niet altijd!
- Vanuit enkele zuivelprogramma’s wordt ook gevraagd naar de minimelker. Ondanks dat vaak deze melk niet geleverd wordt, is aandacht voor de onderhoudsstaat en het functioneren zeker belangrijk. Het zijn meestal de reeds kwetsbare koeien die er mee gemolken worden. Kortom een controle op hygiënische staat en rubberwerk is gewenst, maar ook het meten van het vacuüm en pulsatieafstelling zijn belangrijk. Deze minimelker ‘toets’ kan nu het beste vermeld worden bij de opmerkingen. In de nieuwe software zal dit als optioneel onderdeel opgenomen worden bij rubriek 5.